

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Sacrarum literarum professor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOHANNIS PIERII VALERIANI HIEROGLYPHICORUM

LIRER V.

DE IIS QUÆ PER CANEM
SIGNIFICANTUR.

Ex sacris Ægyptiorum Literis.

AD FLORIUM MARESIUM BELLUNENSEM.

B *U*li vero potius Canem meum, sacris quidem Ægyptiorum adytis educatum, sed mea huc adpeditum diligentia, dono dare debueram, quam tibi, mi Flori jucundissime? Quotiescumq; enim ea considerabam, quæ sapientissimi illi viri per Canis hieroglyphica significari tradiderunt, dum divina mentis interpretem, dum sacerdotem, dum tutelares Deos, eo posito, subinnuebant, dum grati animi signum dum memoria & amicitie simulacrum, dum vatem, dum philosophum, ac ipsum literarum authorem Mercurium, fidem, obsequium, & plerūq; alia per idem animal intelligebant: toties mihi tui, qui alumnus meus es, species offerebatur; cuius studium in disciplinis, integerrimos mores, insignem pietatem, liberrimi benevolentissimiq; animi candorem & sinceritatem, tam longa multorum annorum experientia perspexissem. Sed parum existimabam hac me cogitationis hilaritate perfunctum, nisi rem ipsam scriptis etiam mandare studuissem, atq; ita longe affluentiori voluptate commemorando perfunderer. Hunc igitur ex omnium animantium grege delectum tibi dedicavi: non ut quæ Canis fuerint significata docere mihi consilium esset, sed ut sapius inter scribendum relegendumq; obveneret, unde ego bonitatis tuæ frequentius memor, hac ipsa diuturnius iucunditate perfruerer. Reliquum est, ut ex benevolentissimo tui ingenio meam erga te benevolentiam contemplere, perinde ac commendabiles ego mores tuos præclaris, quæ Cani attribuntur, dotibus equiparare soleo; quippe qui existimem, speremq; velat ille ad Hieroum, deorumque simulacra contemplanda naturæ ipsa promptissimus invenitur, tu quoque, quod non ignaviter facis, Canem vitæ quoddam exemplar tibi sis propositurus. Verum age, jam ex ipso commentario Canis ipsius ingenium exploremus.

SACRARUM LITERARUM PROFESSOR. CAP. I.

In primis autem rerum divinarum professorem per Canis effigiem interpretabantur: propterea quod eum, qui sacras literas professurus sit, id omnium plurimum meditari oportet, ut Canis instar assidue latret, hominum vitia numquam incesse-
Dre desistat, animum ferum gerat, nullius profani gratiam ineat, quod & Canes faciunt in eos, quos herilis non esse familiæ, vel visu, vel olfactu deprehenderint. Tales apud Hebræos habentur Elias, Hieremias, Ezechiel, Osee, ac plerique alii. Talis apud Græcos cum primis Diogenes, cui Cynicus nomen, à Cane vulgo etiam dicitur, & ab eo Cynica familia, perpetua vitæ austeritate celebris. Cui quidem haud multum ab similibus altera per omnem pene orbem in nostram usq; diem propagata, quamquæ ea sanctioribus apud nos institutis, & verioris disciplinæ professione, laudabiliorisq; profanæ cuiusque rei contemptu, sub eodem duplici panno, & perpetua pedum nuditate conspicua. Non defuerunt enim unoquoq; tempore, qui luxum & delicias aspernarentur, parvoq; & minimo contenti, cum vitam ipsi à vitis liberam profiterentur, impuros omnes reprehensionibus arguerent, castigarentque. Atque huc deniq; progredi debet sacerdos

Ministri
Serbi dicitur
ni munn.

H

cerdos

cerdos optimus, ut dum nullum flagitiosum hominem verbis incastigatum præterit, vel ipsam impudentiæ notam minime pertimescat.

PROPHETA. CAP. II.

SAne propter increpandi libertatē Prophetam ad similitudinem Canis, eique latranti Hujus significati ratio alia apud Horum est: quia scilicet præter reliquorum animalium morem simulacris Deorum custodiendis Canes apponuntur, eaq; ipsi identidem intuendo videntur admirari, non secus ac Prophetam meditationi deditus, omnem cogitationis suæ conatum dirigit in Deum. Sane sanctorum antilites, sacrorumq; & oraculorum interpretes, Livius Adastro Prophetas vocat, de quibus ita:

*Cum capita viridi lauro velari impetrant
Propheta, sancta in castre qui curant sacra.*

Animadvertendum est autem, omnem Canis usum aut à latratu, aut dentibus expeti. Ac de mordacitate quidem satis. Quod vero ad latratum facit, non ignoremus esse os interpretē eorum, quæ mens in penetralibus meditat: sane Prophetam vates itidem est, perq; os ipsa mens ex imis arcanisq; adytis oracula sua promulgat: frater enim mentis est os, mens vero verborum fons: atq; ita per os excogitata omnia, veluti fluentia de fonte profuunt. Sed enim, quia parum esset aliorum vitia damnare, deterrere, dilacerare, nisi ad rectā vivendi rationem omnia converterentur: ad ipsius (inquam) divinitatis contemplationem dirigerentur: cum Ægyptii sacerdotes animadvertissent Canem (uti ex fragmentis Hori dicebamus) præter aliorum animantium morem, ad simulacra Deorum aspiciere, firmoq; ea lumine contueri, quasi Prophetam idem faciitari soleat meditationi tantum deditus, unde per arcana Dei penetralia referentur, atq; is hinc futurorum scientiam aucupetur, & dissecus Canis hujusmodi congruenter admodum excogitarunt, qui artem hanc divinandi, teste Tullio, putantur longinquitate temporum innumerabilibus pene seculis consecuti, & ab his acceptum crediderim, quod Thrafsybulo cuidam inter Jamidas, ita ab Jamo, cujus meminit Pindarus, appellatos, celeberrimo, statua est Olympia posita per cuius humerum dextrum Mustela obreperet, & dissecus Canis exerto jecinore juxta jaceret. Quod vaticinii signum interpretor, cum nonnulli tradant Thrafsybulo à Cane vaticinium excogitasse. Nam & Mustelæ cor linguæ jejunæ suppositum, fatidicam mentem excitare ferunt Magi. Pausanias tamen incertum sibi esse profitetur, quis primus è Cane vaticinia desumpserit: tamen Thrafsybulum scripsit solum hoc aruspiciæ genere usum, ejusq; rei conjecturam ex statua, quam in Olympia illi positam commemoravimus, desumi. Ut vero ad Prophetam

Prophetarum
munus.

Cap. 56. 10.

Phil. 3. 2.

Ezech. 3.

17. 18.

revertamur, Gregor. Pont. cum professores legum Sacerdotes appellari dicat, eosdem ait & Prophetas nonnunquam appellari consuetum esse, quod talem animum gerere debeant, qualem superius in Cane descripsimus: id quod à plerisq; minime præstari idem his verbis lamentatur: *Sæpe namque rectores in providi humanam amittere gratiam formidantes, loqui libere verba pertimescunt, & juxta veritatis vocem, nequaquam gregis custodia pastorum studio, sed mercenariorum vice deserviunt*, quia Lupo veniente fugiunt, dum se silentio abscondunt. Hos itaq; per Prophetam Esaiam Dominus increpat, *Canes mutos* eos appellans, qui latrare nequeant. Nec vero quis in vates & sacerdotes calumniæ ansam ex eo capiat, quod D. Paulus ait: *Cavete canes, cavete malos operarios*. Ambrosius de marinis eo loco intelligendum ait, quorum omnino munus tantum est, ut reliquum animantium genus depreudentur. Sed quam horrenda sunt quæ ad Esaiæ increpationem addidit Ezechiel: *Fili hominis, ait, speculatorem dedi te domui Israel, & audies de ore meo verbum, & annuncabis eis ex me: Si dicente me ad D. impium, morte morieris, non annunciaris ei, neq; locutus fueris, ut avertatur à via sua impia, & vivat, ipse in impietate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram*. Quod quidem eo periculiosius est, ait Hesychius, quod ignavia hac pluribus est nocumento: sacerdos enim negligens, aut ipse peccans, aut non vindicans in peccatoribus, illicit eos qui rudes sunt ad similia, adeoque Legislator in Levitico, peccatum ipsius sacerdotis, peccatum populi appellavit.

CUSTODIA. CAP. III.

ID quod etiam ex Ambrosii sententia ad excubias pro salute dominorum refertur, debereque nos ait is, promptuarium tenere verborum, ne quasi mutæ Canes commissam nobis fidei custodiam, quodam prævaricationis silentio deseruisse videamur. Hoc eodem significato Theologi accipiunt illud